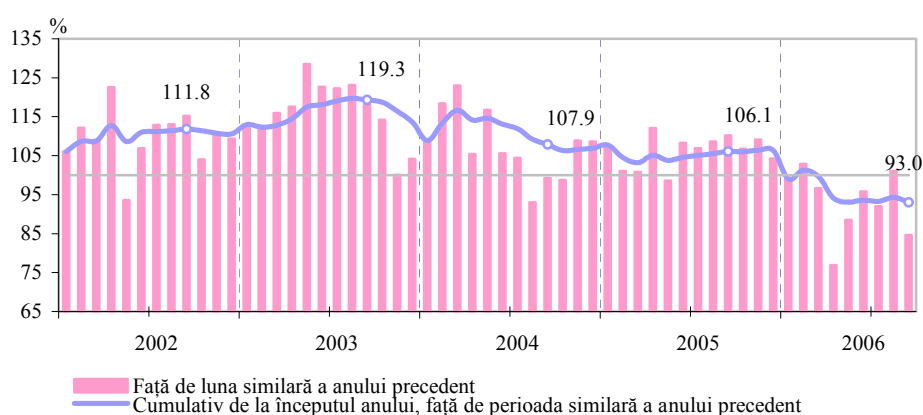

Sectorul real*

În luna septembrie 2006 volumul **producției industriale** a constituit 1452.7 mil. lei, diminuându-se în termeni reali cu 15.4 la sută față de luna similară a anului 2005 (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Ritmul de creștere real al volumului producției industriale

De la începutul anului curent volumul producției industriale a constituit 11215.4 mil. lei, nivel inferior cu 7.0 la sută în termeni reali față de perioada respectivă a anului 2005. Din cele trei activități sectoriale de bază, industria prelucrătoare (86.9 la sută din totalul producției industriale) a consemnat o reducere în termeni reali cu 9.0 la sută față de perioada respectivă din anul 2005, contribuind la scăderea reală a producției industriale cu 8.1 puncte procentuale. În industria extractivă s-a marcat un spor real cu 22.3 la sută, iar în activitatea energie electrică și termică, gaze și apă – cu 9.9 la sută comparativ cu perioada similară din anul trecut.

În comparație cu perioada respectivă a anului 2005, volumul producției s-a diminuat mai accentuat în următoarele activități: industria alimentară și a băuturilor (cu 20.7 la sută), fabricarea produselor de tutun (cu 16.9 la sută), fabricarea hârtiei și a cartonului (cu 10.2 la sută), fabricarea de mașini și echipamente (cu 6.9 la sută), producția de articole din cauciuc și din material plastic și edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative (cu 3.8 la sută, fiecare).

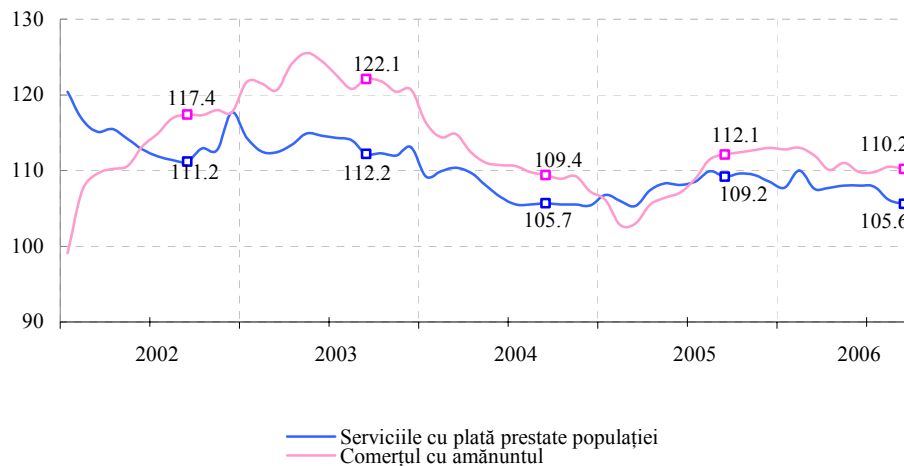
Din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (684) în 51.6 la sută s-a redus volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Comerțul cu amănuntul, desfășurat prin unitățile comerciale în perioada ianuarie – septembrie 2006, a totalizat 9593.3 mil. lei, marcând o creștere reală cu 10.2 la sută

* În baza informației Biroului Național de Statistică, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

față de perioada corespunzătoare a anului precedent (graficul nr. 2). În luna septembrie 2006 volumul comerțului s-a majorat în termeni reali cu 8.8 la sută față de luna corespunzătoare a anului precedent.

Graficul nr. 2. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, %
(de la începutul anului, față de pe perioada similară a anului precedent)

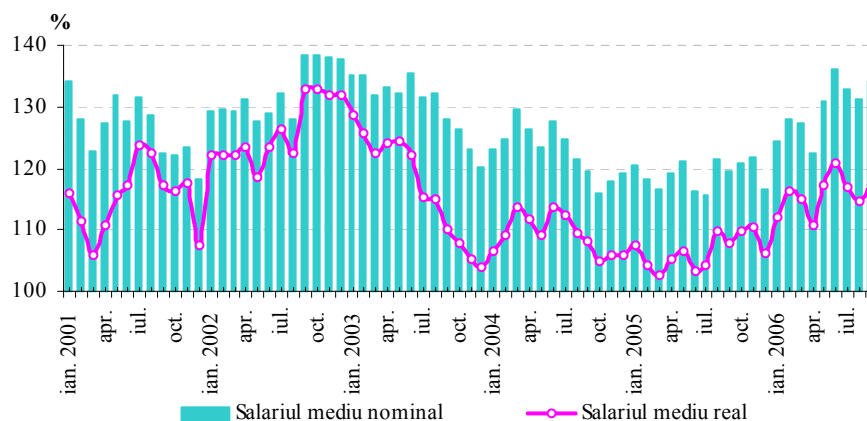
De la începutul anului curent unitățile comerciale cu proprietate privată au înregistrat o creștere a vânzărilor cu 10.6 la sută, realizând 69.1 la sută din totalul comerțului cu amănuntul, iar unitățile cu proprietate mixtă cu participare străină (24.5 la sută din total vânzări) au consemnat o creștere cu 14.5 la sută. În proprietatea mixtă (publică și privată) pe parcursul perioadei analizate s-a menținut evoluția descendentă a vânzărilor cu amănuntul, care au fost în termeni reali cu 14.6 la sută inferioare celor din perioada ianuarie – septembrie 2005.

Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie – septembrie 2006 a constituit 5777.3 mil. lei, sporind în termeni reali cu 5.6 la sută față de perioada similară a anului precedent (graficul nr. 2). Serviciile în unitățile cu proprietate publică au fost preponderente, constituind 44.3 la sută din total servicii, însă cel mai mare ritm de creștere (cu 14.2 la sută) a fost înregistrat în unitățile cu proprietate privată (28.8 la sută din totalul serviciilor). Pe toate tipurile de proprietăți s-au consemnat creșteri ale volumului serviciilor prestate față de perioada corespunzătoare a anului 2005.

Salariul mediu* pentru un angajat din economia națională în luna septembrie 2006 a constituit 1799.7 lei, în condițiile unui fond de remunerare a personalului în mărime de 1027.6 mil. lei. Comparativ cu luna similară a anului precedent salariul mediu a crescut în termeni nominali cu 34.1 la sută și în termeni reali – cu 17.3 la sută (graficul nr. 3). De la începutul anului creșterea nominală a salariului a constituit 29.2 la sută față de perioada similară a anului precedent, iar în termeni reali – 15.2 la sută.

* La întreprinderile cu numărul de salariați 20 și mai mare

Graficul nr. 3. Dinamica indicatorilor, %
(față de luna similară a anului precedent)

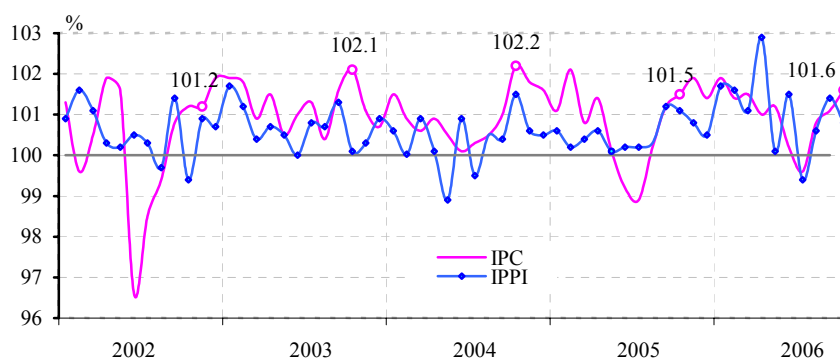

La 31 septembrie 2006 suma datoriilor pentru retribuirea muncii (cu termenul de achitare expirat) a constituit 123.0 mil. lei, în majorare cu 26.9 mil. lei față de 31 decembrie 2005, și a reprezentat 12.0 la sută din fondul de remunerare al salariaților pentru luna septembrie 2006.

Nivelul inflației

În luna octombrie 2006 prețurile de consum au crescut față de luna septembrie cu 1.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare prețurile s-au majorat cu 2.4 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 1.4 la sută, iar la serviciile prestate populației – cu 0.6 la sută (graficul nr. 4).

Graficul nr. 4. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** majorări mai mari de prețuri, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la ouă dietetice – cu 29.6 la sută, la legume proaspete – cu 16.2 la sută, la fructe proaspete – cu 6.3 la sută, la cartofi – cu 3.4 la sută, la carne de pasăre – cu 3.2 la sută, la lapte și produse lactate – cu 2.3 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări importante de prețuri au fost consemnate la combustibil și încălzăminte – cu 2.1 la sută, fiecare, la medicamente – cu 1.5 la sută.

În grupul *serviciilor prestate populației* s-au majorat tarifele la transportul de pasageri – cu 1.0 la sută, la încălzire centralizată – cu 3.3 la sută, la alimentația publică – cu 1.6 la sută.

De la începutul anului 2006 prețurile de consum au crescut cu 10.8 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 4.6 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 12.9 la sută și la serviciile prestate – cu 19.4 la sută.

În luna octombrie 2006 *inflația cumulativă pentru ultimele 12 luni* a constituit 14.4

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Septembrie 2006		Octombrie 2006	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	1.1	100.0%	1.6	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.52	47.3	1.07	66.9
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.47	42.7	0.41	25.6
<i>Servicii cu plată</i>	0.11	10.0	0.12	7.5

Sursa: BNS și BNM

la sută, inclusiv la produsele alimentare – 9.6 la sută, la mărfurile nealimentare – 16.4 la sută și la serviciile prestate populației – 20.3 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna octombrie *prețurile producției industriale* s-au majorat cu 0.8 la sută față de septembrie 2006 (graficul nr. 4). În activitatea de bază – industria prelucrătoare, prețurile au crescut cu 1.0 la sută, cele mai mari creșteri fiind consemnate în activitățile: edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative (cu 7.3 la sută), producția de mașini și aparate electrice (cu 5.2 la sută), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor (cu 3.9 la sută), fabricarea zahărului (cu 3.4 la sută), industria metalurgică (cu 2.7 la sută), producția altor produse din minerale nemetalifere și fabricarea produselor lactate (cu câte 2.2 la sută), producția de mobilier (cu 2.0 la sută). La energia electrică și termică, gaze și apă prețurile au rămas la nivelul lunii precedente, iar în industria extractivă s-au diminuat - cu 1.0 la sută. De la începutul anului prețurile producției industriale au crescut cu 11.7 la sută, iar față de luna octombrie 2005 – cu 13.3 la sută.

În luna octombrie *prețurile*

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În condițiile actuale ale pieței monetare și a evoluției indicelui prețurilor de consum Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei la 28 septembrie 2006 a aprobat ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM:

- ✓ *rata de bază* aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 13.0 la sută anual (în creștere cu 0.5 puncte procentuale);
- ✓ rata dobânzii la creditele overnight – 17.0 la sută (la nivelul precedent);
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 15.0 la sută anual (la nivelul precedent);

✓ rata dobânzii la depozitele overnight acceptate de BNM – 2.0 la sută anual (la nivelul precedent).

Rata dobânzii la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) s-a menținut la nivelul de 10.5 la sută anual.

Ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM s-au aplicat din 06.10.2006.

Operațiunile de sterilizare

În luna octombrie Banca Națională a Moldovei a recurs la sterilizări ale excesului de lichiditate, desfășurând licitații **de vânzare a Certificatelor BNM**.

Au fost desfășurate opt licitații, prin intermediul cărora BNM a oferit spre vânzare Certificate cu scadența de 14 și 28 zile în valoare totală de 960.0 mil. lei (tabelul nr. 2).

Tabelul nr.2. Operațiunile de vânzare a Certificatelor BNM

Perioada	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul Certificatelor comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata medie ponderată (%)	Termenul (zile)
Ianuarie 2006	150.0	231.4	149.8	1.57	28
Februarie	320.0	351.9	297.9	2.86	28
Martie	190.0	145.7	145.3	4.11	28
Aprilie	220.0	201.5	194.3	4.97	28
Mai	340.0	265.2	263.9	6.41	28
Iunie	330.0	329.5	301.6	10.35	28
Iulie	430.0	446.6	409.7	10.88	28
August	360.0	386.6	339.9	10.91	28
Septembrie	880.0	875.0	869.4	10.69	21
Octombrie	960.0	1008.6	1001.4	10.99	24

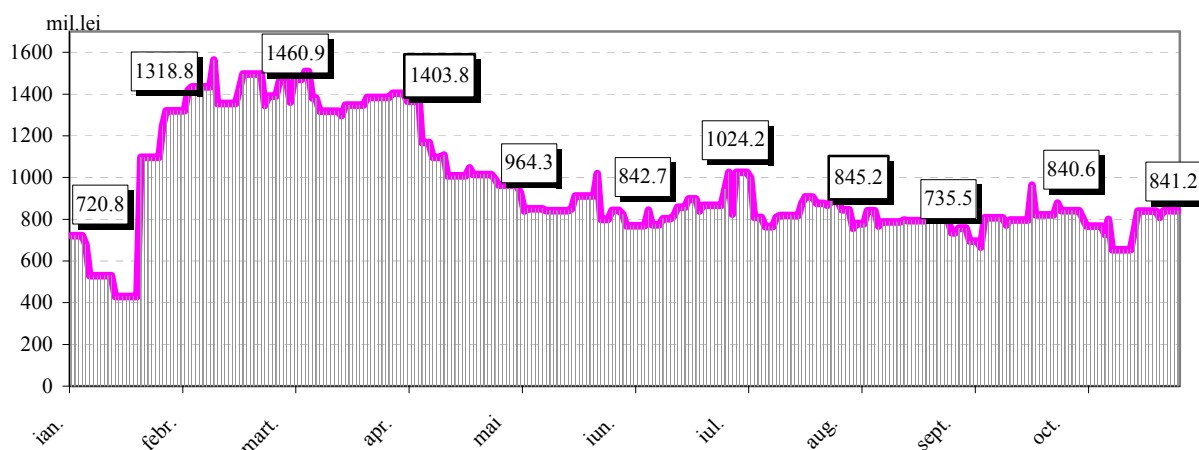
Cererea băncilor, fiind satisfăcută integral, a constituit 1008.6 mil. lei la valoarea nominală.

Volumul efectiv sterilizat prin intermediul CBN s-a majorat comparativ cu luna septembrie cu 132.0 mil. lei și a constituit 1001.4 mil. lei. Rata medie ponderată a dobânzii la Certificatele BNM

emise în luna gestionară s-a majorat de la 10.69 la sută anual până la 10.99 la sută.

Soldul operațiunilor de sterilizare la finele lunii octombrie 2006 a constituit 841.2 mil. lei (graficul nr. 5).

Graficul nr. 5. Soldul operațiunilor de sterilizare aplicate de BNM în perioada ianuarie-octombrie 2006

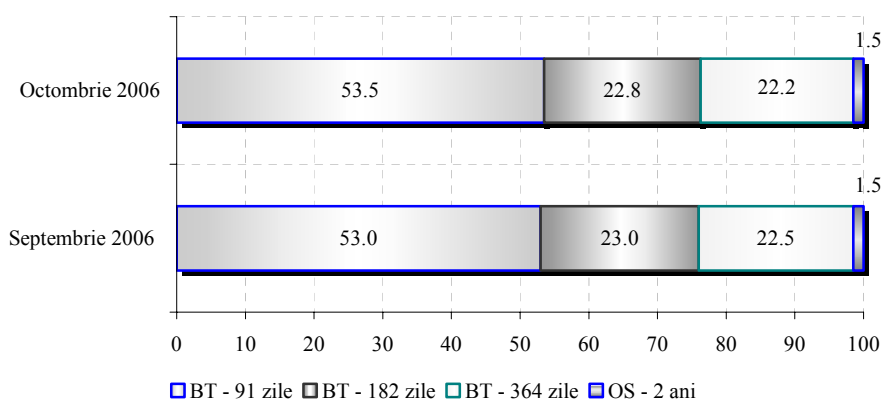
Pietele financiare

În luna octombrie Ministerul Finanțelor a oferit pe piața primară HVS în volum de 195.0 mil. lei (în scădere cu 51.0 mil. lei față de luna septembrie). Cererea băncilor pentru titlurile de stat, însumând 217.6 mil. lei, s-a redus cu 88.5 mil. lei față de luna

Graficul nr. 6. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

Graficul nr.7. Structura HVS comercializate pe piața primară, %

Tabelul nr.3. Ratele medii ale dobânzii la HVS, %

Perioada	Rata nominală a dobânzii la HVS cu scadența până la 1 an				Rata efectivă a dobânzii la OS de 2 ani
	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	Rata medie ponderată	
Ianuarie 2006	2.43	3.44	5.23	3.20	5.99
Februarie	1.21	1.94	3.36	1.83	5.74
Martie	3.52	4.24	5.26	4.05	5.00
Aprilie	5.33	6.11	7.48	5.95	7.29
Mai	6.53	7.44	9.12	7.32	8.89
Iunie	7.72	8.23	11.03	8.53	10.81
Iulie	7.54	8.21	10.78	8.37	11.15
August	7.19	8.06	10.95	8.23	11.06
Septembrie	7.02	8.66	11.16	8.29	11.26
Octombrie	7.71	9.05	12.96	9.11	11.89

precedentă. Oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată la nivel de 95.4 la sută (graficul nr. 6).

Din volumul total de titluri de stat plasate pe piața primară, 179.0 mil. lei (96.2 la sută) au fost procurate de către bănci în portofoliile proprii. Ponderea HVS procurate din contul investitorilor a constituit 3.8 la sută față de 7.2 la sută în

luna septembrie.

Structura HVS comercializate pe piața primară în funcție de scadență nu relevă modificări esențiale. Ponderea sumară a titlurilor cu scadențele de 91, 182 și 364 zile a constituit 98.5 la sută (graficul nr. 7). Titlurile pe termen de 91 zile au deținut în continuare ponderea dominantă de 53.5 la sută.

Rata medie ponderată a dobânzii la HVS cu termenele de circulație de până la un an s-a plasat cu 0.82 puncte procentuale peste nivelul lunii anterioare, constituind 9.11 la sută anual (tabelul nr. 3). Concomitent, rata efectivă a dobânzii la obligațiunile de stat de 2 ani în luna octombrie 2006 s-a majorat

cu 0.63 puncte procentuale, stabilindu-se la nivelul de 11.89 la sută anual.

La data de 31 octombrie 2006 în *Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)* au fost înregistrate hârtii de valoare în volum total de 4756.8 mil. lei la valoarea nominală, din care HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară au însumat 1342.1 mil. lei.

Datoria Guvernului contractată de la BNM

Datoria statului contractată de la BNM la situația din 31 octombrie 2006 s-a cifrat la 2521.0 mil. lei, fiind constituită din datoria la împrumuturile contractate de la BNM în sumă de 2121.0 mil. lei și datoria de 400.0 mil. lei (la prețul de cumpărare), reprezentată prin HVS în portofoliul BNM.

Ca rezultat al reflectării dobânzilor calculate și al evaluării HVS deținute în portofoliul BNM la prețul de piață, *valoarea de bilanț a datoriei statului la data de 31 octombrie 2006* s-a cifrat la 2545.3 mil. lei, inclusiv:

- împrumuturi acordate statului – 2141.0 mil. lei;
- portofoliul de HVS al BNM – 404.3 mil. lei.

Activitatea băncilor pe piața monetară

Rulajul total al tranzacțiilor pe piața monetară efectuate de către bănci în luna octombrie a însumat 977.8 mil. lei, înregistrând o creștere cu 279.6 mil. lei (sau cu 40.0 la sută) comparativ cu luna anterioară.

Volumul creditelor / depozitelor interbancare în lei s-a majorat față de luna septembrie cu 273.1 mil. lei (sau cu 39.3 la sută), consemnând valoarea de 968.1 mil. lei, din care 96.7 la sută au fost reprezentate de tranzacțiile overnight. Rata medie ponderată la credite / depozite interbancare a constituit 12.03 la sută anual, majorându-se cu 1.46 puncte procentuale față de perioada precedentă. Termenul mediu ponderat al tranzacțiilor în luna octombrie a constituit o zi.

Volumul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare efectuate pe *piața secundară a hârtiilor de valoare de stat* a înregistrat în luna gestionară o creștere cu 0.2 mil. lei, constituind 0.4 mil. lei. Rata medie ponderată a profitului la operațiunile cu HVS s-a cifrat la 7.61 la sută anual, majorându-se cu 0.61 puncte procentuale față de luna precedentă, în condițiile creșterii termenului mediu ponderat până la scadență de la 91 zile la 131 zile.

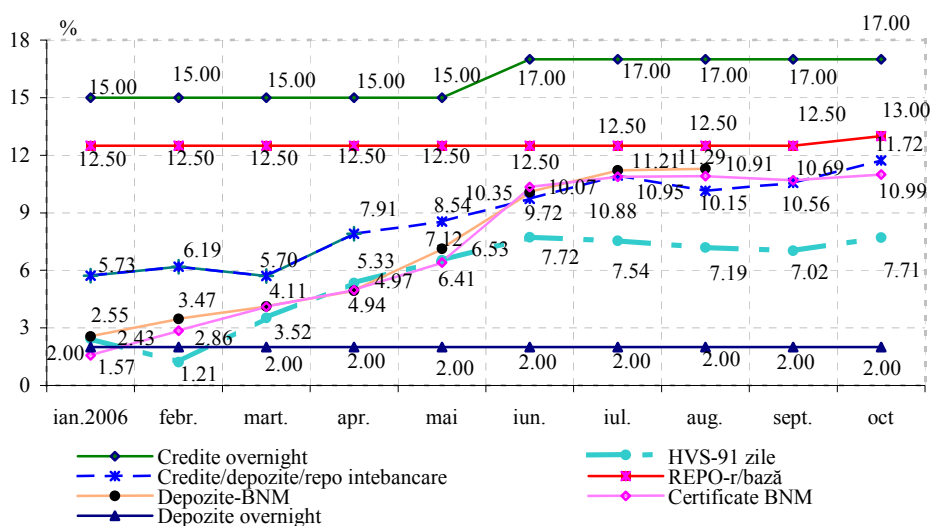
Operațiuni de vânzare – cumpărare cu Certificatele BNM n-au fost înregistrate.

Volumul HVS tranzacționate prin acorduri REPO a constituit 9.3 mil. lei, fiind cu 6.3 mil. lei superior celui din luna septembrie. Rata medie ponderată a dobânzii la tranzacțiile REPO s-a cifrat la 10.68 la sută, în creștere cu 3.68 puncte procentuale față de luna precedentă, în condițiile reducerii termenului mediu ponderat de tranzacție de la 14 zile până la 6 zile.

Operațiuni REPO cu Certificatele BNM n-au fost înregistrate.

Ratele dobânzilor aferente tranzacțiilor efectuate de bănci pe piața monetară interbancară în luna octombrie s-au încadrat în continuare în coridorul ratelor stabilit de BNM, înregistrând, totodată, valori medii mai joase față de rata de bază (graficul nr.8).

Graficul nr.8. Evoluția coridorului ratelor dobânzilor în ianuarie-octombrie 2006

Ratele de referință interbancare au evoluat uniform în prima jumătate a lunii octombrie, iar în a doua jumătate a lunii au crescut puțin pe toate scadențele și la finele lunii au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBOR overnight – 11.84 la sută, CHIBOR 1 lună – 13.17 la sută și la CHIBOR 3 luni – 13.39 la sută.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* în perioada gestionară s-a majorat cu 285.5 mil. lei (2.3 la sută), constituind 12605.2 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2006. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda națională cu 187.5 mil. lei (2.4 la sută), precum și a celui al creditelor în valută străină (exprimate în MDL) – cu 98.0 mil. lei (2.1 la sută).

Majorarea soldului **creditelor în MDL** a fost generată de creșterea soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 83.8 mil. lei (1.7 la sută), al celor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare și persoanelor fizice cu 11.8 mil. lei (1.6 la sută) și cu 107.4 mil. lei (6.3 la sută), respectiv. Totodată, soldul creditelor în moneda națională acordate întreprinderilor de stat s-a diminuat cu 15.5 mil. lei (4.8 la sută).

Soldul **creditelor în valută străină** a înregistrat o majorare pe seama creditelor acordate întreprinderilor private – cu 55.6 mil. lei (1.3 la sută), altor organizații care practică unele operațiuni financiare – cu 24.8 mil. lei (11.5 la sută) și persoanelor fizice – cu 20.3 mil. lei (15.2 la sută). În același timp, soldul creditelor în valută străină acordate întreprinderilor de stat s-a micșorat cu 2.7 mil. lei (4.5 la sută).

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 359.0 mil. USD, sporind cu 9.1 mil. USD (2.6 la sută) față de luna septembrie 2006.

*Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului

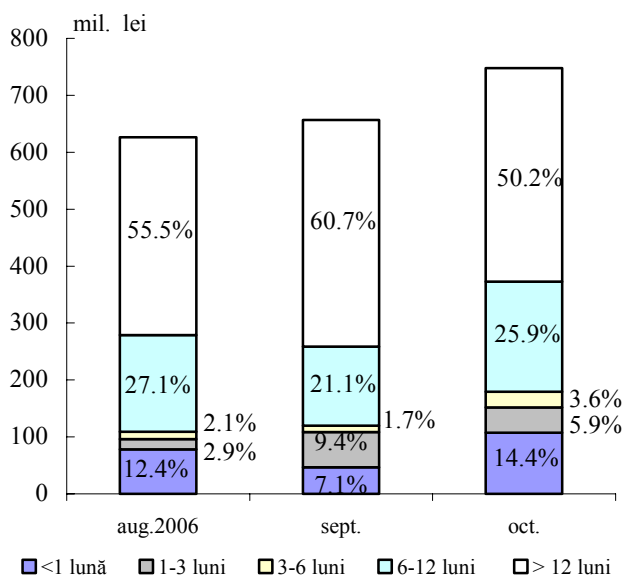
Tabelul nr. 4. **Dinamica creditelor** (mil. lei)

Perioada	Soldul la sfârșitul perioadei			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii, %	volumul	rata dobânzii, %
Decembrie 2005	9990.5	6255.0	3735.5	1636.2	1150.4	17.30	485.8	10.64
Ianuarie 2006	9973.3	6284.5	3688.8	865.7	600.7	17.93	265.0	11.00
Februarie	10240.0	6474.6	3765.4	1049.1	733.5	18.30	315.6	11.07
Martie	10761.6	6812.8	3948.8	1469.3	1000.2	18.18	469.1	10.91
Aprilie	11113.4	7048.9	4064.5	1147.2	727.4	17.83	419.8	10.83
Mai	11379.4	7244.1	4135.3	1155.5	790.5	17.60	365.0	11.04
Iunie	11520.0	7325.6	4194.4	1234.6	727.3	17.58	507.3	11.27
Iulie	11628.0	7376.6	4251.4	1124.4	658.6	17.61	465.8	11.11
August	11968.5	7531.9	4436.6	1457.1	782.3	18.29	674.8	10.95
Septembrie	12319.7	7669.8	4649.9	1525.8	836.4	18.61	689.4	11.05
Octombrie	12605.2	7857.3	4747.9	1612.9	961.5	18.68	651.4	11.25

Volumul creditelor acordate în MDL în luna octombrie a constituit 961.5 mil. lei, majorându-se cu 125.1 mil. lei (15.0 la sută) față de luna precedentă.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 77.8 la sută. În structura pe scadențe,

Graficul nr. 9. **Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci**

creditele acordate persoanelor juridice în MDL cu termenul de peste 12 luni și-au menținut cota maximă, constituind 50.2 la sută din total (fiind în descreștere cu 10.5 puncte procentuale). Acestea sunt urmate de creditele acordate pe termene de la 6 până la 12 luni, constituind 25.9 la sută din total (graficul nr. 9).

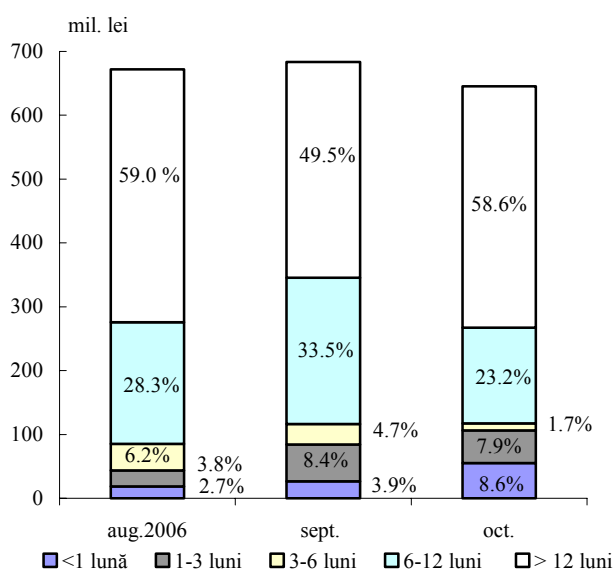
În luna octombrie **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională** s-a majorat cu 0.07 puncte procentuale, până la 18.68 la sută, ca rezultat al creșterii cu 0.15 puncte procentuale a ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice, până la nivelul de 18.19 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 645.4 mil. lei (echivalentul a 48.7 mil.

USD, nivel inferior cu 2.6 mil. USD celui din luna septembrie 2006).

În componența acestora creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (58.6 la sută din total, în creștere cu 9.1 puncte procentuale față de luna precedentă), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 11.09 la sută. Totodată, la creditele pe termene de la 6 până la 12 luni s-a consemnat o micșorare mai accentuată a ponderii (cu 10.3 puncte procentuale, până la nivelul de 23.2 la sută din total) (graficul nr. 10).

Graficul nr. 10. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a crescut cu 0.19 puncte procentuale, constituind 11.19 la sută în luna octombrie 2006.

În perioada de referință, **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 13412.7 mil. lei, majorându-se cu 334.3 mil. lei (2.6 la sută) față de luna septembrie 2006 atât pe

seama creșterii depozitelor în moneda națională cu 147.6 mil. lei (2.3 la sută), cât și a soldului depozitelor în valută străină cu 186.7 mil. lei (2.9 la sută).

Tabelul nr.5. Dinamica depozitelor la termen (mil. lei)

Perioada	Soldul la sfârșitul perioadei			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii, %	volumul	rata dobânzii, %
Decembrie 2005	6920.1	3792.3	3127.8	1313.9	806.9	10.55	507.0	5.18
Ianuarie 2006	7224.7	3911.4	3313.3	1212.6	669.0	10.83	543.6	5.00
Februarie	7273.5	3992.0	3281.5	881.6	478.1	11.74	403.5	5.00
Martie	7536.9	4073.2	3463.7	1040.2	516.7	11.50	523.5	4.85
Aprilie	7721.3	4092.0	3629.3	936.0	416.0	11.33	520.0	5.76
Mai	7843.8	3961.1	3882.7	1134.0	471.4	10.74	662.6	5.23
Iunie	8095.6	3910.7	4184.9	1135.8	415.8	11.15	720.0	4.60
Iulie	8031.4	3830.1	4201.3	1044.5	443.1	10.90	601.4	5.12
August	8087.1	3724.4	4362.7	1182.4	401.7	11.99	780.7	5.22
Septembrie	8290.9	3711.6	4579.3	1097.0	381.8	12.62	715.2	5.26
Octombrie	8428.6	3778.4	4650.2	1164.4	466.6	13.28	697.8	5.10

Soldul depozitelor la vedere a constituit 4984.1 mil. lei, majorându-se cu 196.6 mil. lei față de luna septembrie, în special, datorită creșterii depozitelor la vedere în valută străină ale persoanelor juridice cu 146.2 mil. lei (13.4 la sută). Ponderea

depozitelor la vedere în totalul depozitelor a crescut cu 0.6 la sută, alcătuind 37.2 la sută din soldul total al depozitelor.

Concomitent, **soldul depozitelor la termen** s-a majorat cu 137.7 mil. lei (1.7 la sută) și a însumat 8428.6 mil. lei.

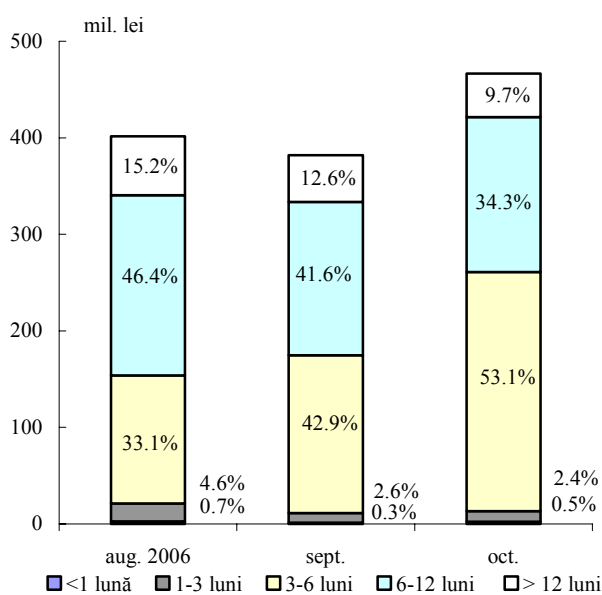
Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 3778.4 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2006, majorându-se cu 66.8 mil. lei (1.8 la sută) față de luna precedentă.

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 70.9 mil. lei (1.6 la sută), alcătuind 4650.2 mil. lei, ca rezultat al creșterii soldului depunerilor în valută străină ale persoanelor fizice cu 155.7 mil. lei, sau cu 4.1 la sută, în timp ce soldul depozitelor agenților economici a scăzut cu 84.8 mil. lei, sau cu 11.0 la sută.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în perioada analizată a constituit 466.6 mil. lei, fiind cu 84.8 mil. lei superior celui din luna septembrie 2006. Această creștere s-a datorat majorării volumului depozitelor atrase de la persoane fizice cu 65.0 mil. lei (18.7 la sută), precum și celui al depozitelor persoanelor juridice cu 19.8 mil. lei (57.2 la sută).

Totodată, ponderea depunerilor la termen ale persoanelor fizice s-a micșorat de la 90.9 la sută în luna septembrie, până la nivelul de 88.3 la sută din volumul total al depozitelor în moneda națională la termen atrase pe parcursul lunii gestionare.

Graficul nr. 11. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

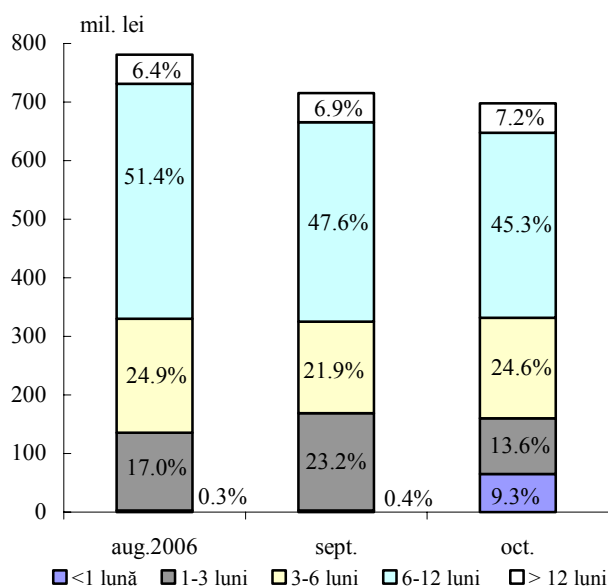

În luna octombrie curent depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au constituit 53.1 la sută din total (în creștere cu 10.2 puncte procentuale), deținând în continuare ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. Nivelul celorlalte categorii de depozite la termen în moneda națională a fost în descreștere, cu excepția celor cu termene de până la 1 lună, care s-a majorat neesențial - cu 0.2 puncte procentuale (graficul nr. 11).

În luna octombrie 2006 **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL** s-a majorat cu 0.66 puncte procentuale, constituind 13.28 la sută (11.53 la sută pentru persoane juridice și 13.51 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 11.15 la sută și 12.77 la sută, respectiv, în luna septembrie 2006).

În perioada gestionară **volumul** atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 697.8 mil. lei (52.7 mil. USD), micșorându-se cu 17.4 mil. lei (2.4 la sută) din contul scăderii cu 22.8 mil. lei, sau cu 3.6 la sută a depunerilor persoanelor fizice. Totodată, depunerile agenților economici au crescut cu 5.4 mil. lei, sau cu 6.7 la sută.

Graficul nr. 12. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna septembrie relevă o creștere semnificativă (cu 8.9 puncte procentuale, până la nivelul de 9.3 la sută din total) a ponderii depozitelor cu termene de până la 1 lună, odată cu scăderea cu 9.6 puncte procentuale a cotei celor cu termene de la 1 până la 3 luni (graficul nr. 12).

În perioada de raportare *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină* a scăzut cu 0.16 puncte procentuale, constituind 5.10 la sută (2.97 la sută pentru persoane juridice și 5.40 la sută pentru persoane fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

Baza monetară* s-a majorat cu 3.1 la sută (192.8 mil. lei) în luna octombrie 2006 și a constituit 6396.4 mil. lei. Factorul principal care a determinat creșterea bazei monetare a fost amplificarea volumului operațiunilor Băncii Naționale a Moldovei pe piața valutară. Astfel, în perioada gestionară s-au majorat considerabil activele externe nete (cu 304.5 mil. lei, sau cu 4.0 la sută). Totodată, activele interne nete s-au redus cu 111.7 mil. lei, sau cu 8.8 la sută.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a micșorat de la 76.5 la sută în luna septembrie până la 74.0 la sută în luna octombrie. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 23.5 la sută până la 26.0 la sută. Creșterea rezervelor bancare în perioada gestionară cu 12.1 la sută a fost condiționată de sporirea mijloacelor în conturile corespondente ale băncilor la Banca Națională a Moldovei și a celor la casele operaționale ale băncilor.

Masa monetară M2 (masa monetară în lei) pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 137.0 mil. lei, sau cu 1.2 la sută, până la 11445.2 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3** a crescut cu 323.7 mil. lei, sau cu 1.8 la sută și a constituit 18159.1 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2006 (tabelul nr. 6).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului depozitelor în moneda națională cu 147.6 mil. lei (2.3 la sută). Totodată, volumul numerarului în circulație s-a redus cu 10.6 mil. lei (0.2 la sută).

* Baza monetară include banii în circulație (în afara băncilor), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații menținute la Banca Națională a Moldovei.

Tabelul nr. 6. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2005	Ponderea %	Sept. 2006	Ponderea %	Oct. 2006	Creșterea %	Ponderea %
MASA MONETARĂ (M3)	15826.81	100.0	17835.37	100.0	18159.10	1.8	100.0
MASA MONETARĂ (M2)	11125.57	70.3	11308.13	63.4	11445.15	1.2	63.0
BANI ÎN CIRCULAȚIE	4571.22	28.9	4744.43	26.6	4733.84	-0.2	26.1
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	2761.93	17.4	2839.61	15.9	2920.43	2.8	16.0
- ale persoanelor juridice	2252.10	14.2	2273.78	12.7	2347.36	3.2	12.9
- ale persoanelor fizice	509.83	3.2	565.83	3.2	573.07	1.3	3.1
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	3792.36	24.0	3711.54	20.8	3778.34	1.8	20.8
- ale persoanelor juridice	706.90	4.5	531.36	3.0	544.49	2.5	3.0
- ale persoanelor fizice	3085.46	19.5	3180.18	17.8	3233.85	1.7	17.8
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	4701.24	29.7	6527.24	36.6	6713.94	2.9	37.0
- ale persoanelor juridice	1296.57	8.2	1863.05	10.4	1924.47	3.3	10.6
- ale persoanelor fizice	3404.67	21.5	4664.19	26.2	4789.47	2.7	26.4
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	0.07	0.0	12.55	0.1	12.55		0.1

Depozitele în valută străină s-au majorat cu 186.7 mil. lei (2.9 la sută). Exprimat în USD, acestea au sporit cu 16.5 mil. USD, sau cu 3.4 la sută. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare s-a majorat de la 36.6 la sută în luna septembrie până la 37.0 la sută în luna octombrie.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 36.4 mil. USD, totalizând 713.4 mil. USD. În structura acestora, rezervele internaționale nete ale BNM s-au majorat cu 26.3 mil. USD, iar cele ale băncilor cu 10.1 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar au însumat 933.1 mil. USD, majorându-se cu 44.8 mil. USD față de luna septembrie. **Rezervele externe ale BNM** s-au majorat cu 26.3 mil. USD, până la nivelul de 674.2 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 219.7 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 95.0 mil. USD*.

Actiunile interne nete ale sistemului bancar s-au micșorat cu 114.9 mil. lei (1.3 la sută). În luna octombrie cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar s-au redus cu 188.0 mil. lei, inclusiv cele ale BNM – cu 55.3 mil. lei, iar cele ale băncilor – cu 132.7 mil. lei.

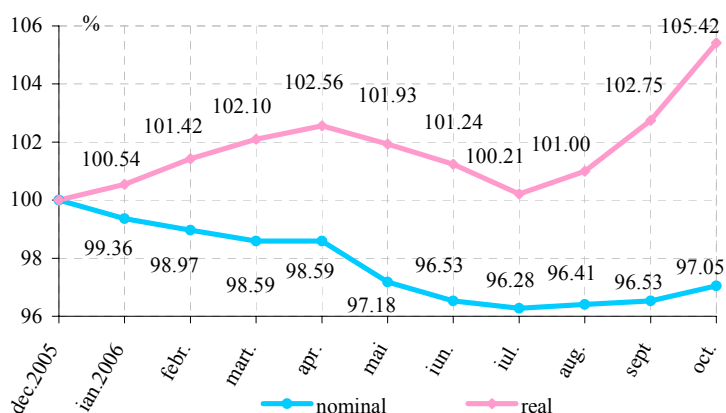
Piața valutară

Pe parcursul lunii octombrie 2006, politica valutară a Băncii Naționale a Moldovei a fost orientată spre menținerea unui regim valutar flotant și a unui echilibru între emisiunea monetară și atenuarea fluctuațiilor excesive ale monedei naționale, spre deservirea continuă a datoriei externe a statului.

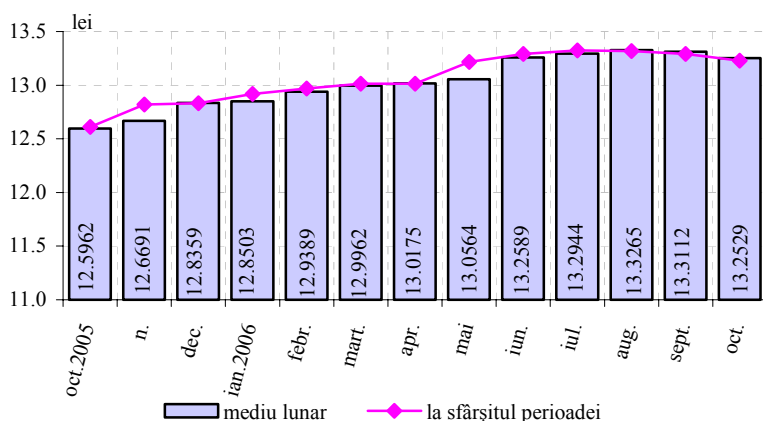
* inclusiv dobânda calculată

În luna octombrie **cursul oficial de schimb** al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 13.2911 MDL pentru 1 USD la începutul lunii până la 13.2272 MDL pentru 1 USD la finele lunii.

Graficul nr. 13. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2005 =100)

Graficul nr. 14. Cursul de schimb MDL/USD

De la începutul anului curent leul moldovenesc a înregistrat o depreciere de 2.95 la sută în termeni nominali și o apreciere cu 5.42 la sută în termeni reali* în raport cu dolarul SUA (graficul nr. 13).

Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 13.3112 MDL în luna septembrie până la 13.2529 MDL pentru 1 USD în luna octombrie (graficul nr. 14).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară de către bănci a constituit 116.0 mil. USD, în creștere cu 51.0 mil. USD față de luna septembrie. În luna octombrie rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 35.9 mil. USD.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de euro s-a apreciat de la 16.9649 MDL în luna septembrie până la 16.7201 MDL pentru 1 euro în luna octombrie. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de euro a constituit 16.9016 MDL, iar la sfârșitul lunii octombrie –16.8317 MDL pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4976 MDL în luna septembrie până la 0.4933 MDL pentru 1 rublă rusească în luna octombrie. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4968 MDL, iar la sfârșitul lunii – 0.4946 MDL pentru 1 rublă rusească.

Rulajul total al tranzacțiilor încheiate contra MDL pe piața valutară internă în luna octombrie a fost de 661.7 mil. USD, fiind superior cu 9.3 la sută comparativ cu cel înregistrat în luna septembrie. Cumpărările de valută străină pe piața valutară internă (contra MDL) pe parcursul lunii octombrie au constituit 340.2 mil. USD, iar vânzările – 321.5 mil. USD.

* cotare indirectă (USD/MDL)

Din rulajul total tranzacțiile în dolari SUA au constituit 69.3 la sută, în euro – 27.5 la sută, în ruble rusești – 2.6 la sută, în hrivne ucrainene – 0.4 la sută și în lei românești – 0.2 la sută.

Stocul *datoriei externe publice și public garantate* la situația din 31 octombrie 2006 a constituit 780.42 mil. USD (inclusiv pentru creditele acordate de FMI, tabelul nr. 7).

Tabelul nr. 7. Datoria externă publică și public garantată (mil. USD)

	Sold la 30.09.2006	Octombrie 2006				Sold la 31.10.2006
		intrări*	rambursări	arierate de dobânda (net)	diferența de curs	
Datoria externă publică,	745.59	1.81	14.16	1.07	2.33	736.64
inclusiv față de FMI	92.82	0.00	0.00	0.00	0.15	92.97
Datoria externă public garantată	43.08	0.00	0.00	0.64	0.06	43.78
Total datorie externă publică și public garantată	788.67	1.81	14.16	1.71	2.39	780.42

Sursa DMFAS 5.3 la data de 09.11.2006

Pe parcursul lunii octombrie stocul datoriei externe publice și public garantate s-a redus în mărime nominală cu 8.25 mil. USD. La modificarea stocului au contribuit tragerile în sumă de 1.81 mil. USD, rambursările de 14.16 mil. USD, majorarea stocului arieratelor de dobândă cu 1.71 mil. USD și diferența de curs de 2.39 mil. USD, determinată de deprecierea dolarului SUA față de alte valute.

La 31 octombrie 2006 stocul total al arieratelor (inclusiv cele acumulate în anii precedenți) pentru datoria externă publică directă și public garantată a însumat 55.74 mil. USD.

Stocul datoriei externe private negarantate de Guvern (inclusiv arieratele de dobândă) la 31 octombrie 2006 a constituit 631.03 mil. USD (sursa: DMFAS 5.3).